DZIENNIK

ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): cała strona—40 zł., $^1/_2$ strony—20 zł. $^1/_4$ strony—10 zł., na marginesie 10 zł. wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego miejsce 15 gr.

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Prenumerata kwartalnie 2 zł. | **Cena egzemplarza 25 groszy.**

Nr. 29. | **Lublin, dnia 28-go Listopada 1925 roku.** | **Rok V.**

DZIAŁ URZĘDOWY.

RUCH SŁUŻBOWY.

Mianowani: w Wydziale do spraw ogólnych D-r med. Artur Krauze, prowizorycznie na stanowisko lekarza szkolnego, od 1. X. r. b. z uposażeniem w/g VI grupy, szczebel *b*, przy 15 godzinach pracy tygodniowo., Marja Piotrowska i Zofja Bielicka, prowizorycznie w charakterze higjenistek szkół powszechnych miejskich od 15. X. r. b. z uposażeniem w g· VIII grupy, szczebel *a*, przy 20 godzinach pracy tygodniowo, Władysław Pliszczyński i Michał Janiszewski, prowizorycznie dentystami szkół powszechnych miejskich od dnia 21 października r. b. z pensją po 465 punktów miesięcznie, z uwzględnieniem każdorazowej mnożnej, Antoni Wolski, prowizorycznie gońcem od 1. X. r. b. z płacą w/g $^3/_4$ XIII grupy, szczebel *a*.

W Wydziale Budownictwa Józef Rytwiński, prowizorycznie urzędnikiem z przydzieleniem do Biura inwestycji miejskich od 16. IX. r. b. z uposażeniem w/g VI grupy, szczebel *a*.

W Wydziale Opieki Społecznej, Wanda Koziołkiewicz, pielęgniarką Zakładu dla dzieci w wieku przedszkolnym imienia St. Jachowicza, tytułem próby na okres miesięczny, od dnia 1. X. r. b. z płacą w g· XIII grupy, szczebel *a*, Aniela Kęsikówna, prowizorycznie pielęgniarką w Żłobku dla niemowląt z ogniskiem dla matek od 15. X. r. b. z płacą w/g XIII grupy szczebel *a*, Janina Bierutową, prowizorycznie pielęgniarką — wychowawczynią w Zakładzie „Osada Dziecięca" od 15. X. r. b. z płacą w/g XIII grupy szczebel *a*.

W Wydziale Administracyjno-Przemysłowym, Bruno-Kazmierz Durda, prowizorycznie pomocnikiem referenta na okres próbny od 5. X. r. b. z uposażeniem w/g VI grupy szczebel *a*.

Przeniesieni: Referent Wydziału Administracyjno-Przemysłowego, Michał Dietrich, przeniesiony do Wydziału do spraw ogólnych na stanowisko pomocnika referenta od 1. X. r. b. z uposażeniem w/g VI-ej grupy szczebel *b*.

Zmiana nazwiska: St. Kancelistka Wydziału Administracyjno-Przemysłowego, Janina Bielewska zmieniła

nazwisko na Kasperowska, wskutek zamążpójcia.

Zwolnieni: Woźny szkoły powszechnej na Czwartku — Wrona Wojciech od 31. X. r. b. na własną prośbę.

Wykreśleni z list: Wolski Stanisław, rysownik Biura Pomiarów Wydziału Budownictwa z powodu śmierci w dniu 12. XI. r. b.

Zarządzenie Nr. 211.

Powołując się na dotychczasowe zarządzenia, jeszcze raz przypominam p. p. Szefom Wydziałów i kierownikom oddziałów, iż wszelka korespondencja wychodząca z Magistratu nazewnątrz poza podpisami Ławnika i Szefa Wydziału, winna być przedkładana do podpisu mnie, względnie p. p. Vice-Prezydentom, kierującym odnośnymi Wydziałami.

Szczególnie zwracam uwagę na niniejsze zarządzenie oddziałowi Weterynaryjnemu Wydziału Zdrowia Publicznego.

Lublin, 13 XI. 1925 r.

Prezydent m. Lublina *C. Szczepański.*

Z obrad Magistratu.

Posiedzenie 6 listopada uchwalono:

1. Preliminarze budżetów miejskich szkół rzemieślniczych dokształcających na rok 1926, na sumy w dochodach i rozchodach: szkoły Nr. 1 — 29247 zł. 16 gr. i szkoły Nr. 2—20593 zł. 33 gr. zatwierdzić.

2. Wobec niewypowiedzenia się komisji za rewizją cen pobieranych przez Lubelską Spółkę Samochodową „Autpol", uchwałę Magistratu z dnia 30 września 1925 r. zawiesić do czasu wydania przez Komisję opinji co do rewizji tych cen, na co wyznaczyć termin do dnia 15 b. m.

Posiedzenie 10 listopada uchwalono:

Wobec ciężkiej sytuacji gospodarczej, Magstrat uchwala: 1, obniżyć procenty zwłoki od należności miejskich z tytułu opłat i podatków zaległych z 4% miesięcznie do 2% miesięcznie od terminu płatności tychże należności miejskich; 2, obliczyć procenty od należnych sum za miejsca na targach i t. p. za dzierżawę i korzystanie z majątku miejskiego z 4% miesięcznie do 1% miesięcznie od terminu płatności tychże należności miejskich; 3, Uchwała niniejsza obowiązuje do dnia 10 grudnia r. b.

Posiedzenie 18 listopada uchwalono:

W myśl pisma Izby Skarbowej w Lublinie, z dn. 13/XI r. b. Nr. 132188 IV 27223/25, na posiedzenie, mające odbyć sie w Izbie Skarbowej w dn. 19 i 20 listopada r. b., w sprawie rewizji uprawnień na sprzedaż artykułów monopolowych, delegować Ławnika Magistratu p. Romana Ślaskiego.

Posiedzenie 19 listopada uchwalono:

1. Czynsze dzierżawy w r. 1926 jatek, sklepów, budek i miejsce na placach targowych, określić w dotychczasowej wysokości.

Oile obecni dzierzawcy wyrażą zgodę na podniesie wyznaconych czynszów o 5%, to objekty wydzierżawić im z wolnej ręki, bez licytacji.

Czynsz dzierżawny winien być wpłacany w ratach miesięcznych, a kaucję określać nie mniej jak na 10% czynszu.

2. Uchwałę Magistratu z dnia 21 sierpnia r. b. zawiesić do odwołania, wobec protokułu Komisji z dn. 10 listopada r. b., która po zbadaniu cen autobusowych przyszła do wniosku, że o zniżeniu cen w obecnym czasie nie może być mowy, ze względu na podrożenie części autobusowych i benzyny.

3. Wyrok b. Senatu Rządzącego w Petersburgu, z dn. 29 stycznia st. st. 1916 r., oddalający skargę kasacyjną Magistratu w sprawie przeciwko Boruchowi Kolbergowi o zagarnięcie placu miejskiego, przyjąć do wiadomości.

4. Sprawozdanie bilansowe Miejskiego zakładu gazowego za 1924 r., zatwierdzić.

Zyski za ten okres użyć:

a) na amortyzację majątku nieruchomego i ruchomego 38927 zł. 69 gr.

b) na fundusz zasobowy 7476 zł. 66 gr.

c) na rezerwę na podatki 3440 zł. 06 gr.

Razem 49844 zł. 41 gr.

Jednocześnie magistrat uchwala, niezbędny na pokrycie salda należności od Magistratu za oświetlenie miasta i gmachów miejskich w 1924 r. w/g poszczególnych rachunków kredyt w wysokości—po potrąceniu 2682 zł. 18 gr., wypłaconych w roku 2925 na poczet 19780 zł. 70 gr. — 17098 zł. 52 gr. wstawić do budżetu nadzwyczajnego na rok bieżący.

5. Dla kierowania sprawami artystycznemi teatru miejskiego w Lublinie, powołać Komisję Artystyczną Teatru, w składzie p. p. inż. Siennickiego, profesora Uniw. Lub. Paciorkiewicza, adwokata Salkowskiego, radnej m. Lublina Wandy Papiewskiej, Ławnika Magistratu Skurzyńskiego, inż. Kędzierskiego, profesora Hahna, radnego m. Lublina Prylińskiego i Vice-Prezydenta miasta Dylewskiego

6. Udzielić Dyrekcji Kolei Państwowych w Radomiu gwarancji za firmę Ulen et Co, na sumę 10,000 zł. (dziesięć tysięcy) z tytułu wypożyczenia przez tąż firmę parowozu, szyn i wagonów wązkotorowych do robót inwestycyjnych miejskich w Lublinie. Uchwałę niniejszą przedstwić do akceptacji Rady Miejskiej

7. Oświetlić elektrycznemi latarniami ulice Aleje Jagielońską w liczbie 11 po 400 świec każda i ulicę Spokojną 4-ma po 150 świec każda. Fundusz na ten cel 3800 zł., asygnować z budżetu nadzwyczajnego, a wydatek roczny w sumie zł. 5021 wnieść do budżetu zwyczajnego 1926 r.

8. Do komisji elektryfikacji miasta, w związku z nowemi ofertami, powołać ponownie p. Jana Turczynowicza i w ten sposób powołać komisję z p. p. Czesława Szczepańskiego, Prezydenta miasta, Jana Turczynowicza, Prezesa Rady Miejskiej i Ignacego Kubeckiego Vice-Prezydenta miasta.

9. Wypłacić I Brafmanowi 262 zł. 50 gr. odszkodowadnia za zniczczenie łąk „Tatary".

Z obrad Rady Miejskiej.

posiedzeia z dnia 2 lipca 1925 roku.

I. „Rada Miejska uchwala:

1) Zatwierdza się kierunek i szerokość ulicy, idącej od Alei Racławickiej ku północy między Collegjum O. O. Jezuitów, a koszarami wojskowemi oraz 2 odgałęzień bocznych, skierowanych na zachód, w granicach oznaczonych na planie literami, ustalając równocześnie szerokość jezdni i chodników, a mianowicie:

Nazwa ulicy	Szerokość ul. w m.	Szerokość jezdni	Szer. każdego chodnika
A—D	17,00	7,00	5,00
D—B	12,80	5,00	3,90
C—D	12,80	5,00	3,90
E—F	12,80	5,00	3,90
C—G	12,80	5,00	3,90

zgodnie z przedstawionym przez Wydział Budownictwa szkicowym projektem

2) Ustalić w blokach przylegających do Alei Racławickiej, zabudowania zwarte o wysokości nie mniej trzech pięter,

3) Bloki na północ od linji C — D zarezerwować dla zabudowania willowo-mieszkalnego wolnostojącemi domami o wysokości 1—2 pięter".

II „Rada Miejska uchwala:

Zatwierdzić zgodnie z przedstawionym przez Wydział Budownictwa planem kierunki ulic w granicach jak niżej następuje, ustalając równocześnie szerokości ulic, jezdni i chodników.

Nazwa ulicy	W granicach	Szerokość ulicy w m.	Szerokość jezdni	Szerokość chodnika
Okopowa	Od ul. Namiestnikowskiej do ul. Lipowej	17,00	7,00	5,00
A—B—C	Od ul. Okopowej do ul. Szpitalnej	17,00	7,00	5,00

za sprostowaniem ulicy Namiestnikowskiej na odcinku oznaczonym literami D—E".

III. „Rada Miejska uchwala:

Teatr miejski w sezonie 1925 26 r. prowadzić na własny rachunek na warunkach, jakie Magistrat uzna za właściwe".

IV. „Rada Miejska uchwala:

Ze względu na to, że ludność miasta Lublina, według obliczeń Miejskiego Biura Statystycznego, na dzień 1-go stycznia 1925 r. dosięga cyfry 103.206, wystąpić do odnośnych władz z przedstawieniem, aby Lublin traktowany był odtąd we wszystkich rozporządzeniach państwowych jako miasto, posiadające ponad 100.000 ludności".

posiedzenie z dnia 5 listopada r. b.

I. W związku z obecną sytuacją gospodarczą i zamknięciem w ostatnich dniach kilku fabryk i zakładów przemysłowych, a co zatem idzie, wzrostem ilości bezrobotnych, Rada Miejska uchwala:

Upoważnić Magistrat:

1) do zorganizowaia doraźnej akcji pomocy dla pozostających bez pracy, w formie jednorazowego rozdawnictwa racji produktów,

2) do wystąpienia do władz państwowych o przyznanie miastu na ten cel ze Skarbu Państwa subwencji w sumie 90 900 zł.,

3) do powołania dla przeprowadzenia tej akcji Komitetu pod przewodnictem Prezydenta miasta, lub jego zastępcy, składającego się z sześciu członków Rady Miejskiej, trzech przedstawicieli Władz Wojewódzkich (z uwzględnieniem resortów Ministerstwa Pracy Opieki Społecznej i Ministerstwa Przemysłu i Handlu) i członka Magistratu m. Lublina.

Do czasu uzyskania subwencji Rada Miejska upoważnia Magistrat do zaciągnienia na ten cel krótkoterminowej pożyczki na warunkach według swego uznania, względnie do awansowania w miarę możności koniecznych na zapoczątkowanie zakupów sum z Kasy Miejskiej.

Wykonanie tej uchwały Rada Miejska poleca Magistratowi".

Prezydent miasta: (—) *C. Szczepański.*

Szef Wydziału: (—) *L. Radliński.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

ROMAN ŚLASKI.
Ławnik Magistratu m. Lublina.

Z Międzynarodowego Kongresu Miast w Paryżu.

(Dokończenie.)

Na konferencjach w Bazylei nadano związkowi międzynarodowemu miast strukturę federacji związków narodowych, czyli, tworząc podstawy dla współżycia międzynarodowego między samorządami, inicjatorzy wyszli z założenia konieczności pogłębienia i usystematyzowania życia samorządowego wewnątrz każdego narodu. A więc ruch międzynarodowy ma spotęgować ruch narodowy na polu samorządu miejskiego Członkami związku międzynarodowego stają się związki narodowe, one przesyłają mu informacje, opracowuja ankiety dla swoich członków otrzymują takie materjały, jakie okażą się niezbędne dla potrzeb miejscowych. Rezultaty tej kooperacji już są widoczne w stałym wydaniu "tabliczek informacyjnych municypalnych".

Po kongresie w Amsterdamie dla zapewnienia szerszego udziału przedstawicieli miast kontynentu Europejskiego i Nowego Świata, szczególnie dla pozyskania Anglików i Ameryki, odbyły się konferencje w Brigthon i Kanadzie.

Kongres paryski był nader liczny. albowiem przedstawiciele miast 35 państw wzięli w nim udział a z Europy nie brali udziału tylko Niemcy i Sowiety. Pierwsze nie posłały delegatów ze względów politycznych, zaś państwo moskiewskie nie było zaproszone, gdyż nie posiada samorządu w znaczeniu ustalonem w państwach cywilizacyjnych.

Powodzenie kongresu nie tylko zależało od jego dobrej organizacji, ile

od tego, że jego zwołanie odpowiadało istotnie potrzebom zdobycia nowych doświadczeń, co jest nieodzowne dla każdego działacza samorządowego, wobec rosnących potrzeb gmin miejskich i rozwoju techniki.

Pod tym względem kongres paryski był bardzo szeroko zakreślony i bez wątpienia przyczyni się do pogłębienia wiedzy samorządowej i do ulepszenia metod aministracyjnych.

Zadania urbanizmu.

Dla dokładnej oceny kongresu paryskiego należy zwrócić uwagę na zadania urbanizmu—kierunku, który stawia sobie za cel, pogłębia wiedzę samorządową i przez to samo ułatwia wykonanie praktycznych zadań gmin miejskich.

Szybkie powiększenie miast, rozszerzenie się ich znaczenia dla kultury, a nawet i polityki państwa, jest bezspornie jednym z ciekawych faktów, który można było już obserwować przed wojną, ale szczególnie t raz występuje ten fakt nazewnątrz, jako poważne zagadnienie doby powojennej

Nic w tem dziwnego niema, gdyż w mieście, w tem środowisku, wypełnionem gwałtownie pulsującem współżyciem zbiorowem muszą powstawać tak różnorodne problematy, muszą być usunięte tysiączne trudności, aby ułatwić przynajmniej człowiekowi egzystencję w zgiełku wielkomiejskim. Przytem przez wojnę miasta znacznie ucierpiały. Trzeba więc opanować współżycie zbiorowe, pulsujące w środowiskach miejskich, zespolić go całokształtem spraw narodowych, urządzić miasta tak, aby były przykładem cywilizacji i kultury. Miasta winny stać się czynnikiem twórczym dla państwa, podwaliną dla zdrowej, silnej polityki i nie można dopuścić do tego, aby w miastach szerzył się rozkład i zgnilizna, któreby zatruwały ducha całego narodu.

Stąd też sprawy miejskie są przedmiotem bacznej uwagi polityków i mężów stanu, a zarazem i mężów nauki, gdyż właściwa polityka miejska musi się oprzeć na gruntownem zbadaniu środowiska miejskiego, jako potrzeb, tych właściwości, które decydują o tem że miasta są odrębnemi komórkami w organizmie narodu.

W Państwach znacznie uprzemysłowionych różnica między wsią i miastem powoli zaciera się, lecz to pochodzi stąd, że osiedla miejskie również zaczynają wprowadzać u siebie urządzenia najnowsze i to co jest wypróbowane w miastach staje powoli dobrodziejstwem i dla reszty kraju. Więc zagadnienie miasta pozostanie zawsze i tam współdziałanie między ludźmi wymagać będzie coraz to lepszych urządzeń i na wyższej stopnie postawionych zakładów, wprowadzonych w interesie całej zbiorowości.

Miasto żyje i jako organizm żywy musi ulegać prawu ewolucji.

Otóż dla tego zaczęło się interesować sprawami miejskiemi i stworzono nawet w tym cele specjalne pojęcie — urbanizmu, co ma oznaczać naukę o skupieniach miejskich i ich przyszłości i przeszłości. Urbanizm nie jest tylko dziedziną ciekawą dla architekta i inżyniera, ale również ma tutaj dużo do powiedzenia doktór, higjenista, wychowawca i wogóle społecznik, co w imię solidarności ludzkiej stara się o złagodzenie różnic, o ulżenie doli tym, co są słabi i w walce o byt wyprzedzeni zostali przez silniejszych.

Urbanizm, jak go definjują francuzi, winien ogarnąć nieskończenie różnorodne warunki zbiorowego istnienia w skupieniach, gdzie tętni i pulsuje gorączkowe życie, stworzone przez dzisiejszy przemysł, w pogoni za zdobyciem coraz to trudniejszych środków utrzymania.

We Francji Instytut Urbanizmu, utworzony w dzisiejszej formie, jest połączony z Uniwersytetem w Paryżu z Wydziałem Prawe, na skutek dekretu 29 grudnia 1924 r. Prezydenta Republiki. Instytut podlega kierownictu naukowemu Uniwersytetu. Przedmioty w nim wykładane tyczą się miasta, jego organizacji administracyjnej, ekonomicznej, społecznej, jego gospodarki rozbudowy miast i upiększenia.

Instytut Urbanizmu w Paryżu dzieli się na 5 sekcji: Ewolucji miast. Orga-

nizacji społecznej miast. Organizacji administracyjnej miast. Organizacji ekonomicznej miast. Sztuki i techniki budowy miast. Nauka obejmuje okres dwóch lat: studenci, oprócz zajęć teoretycznych, badają praktycznie pewne urządzenia i instytucje miejskie. Instytut francuski, który od niedawna funkcjonuje, bez wątpienia wpłynie na powiększenie zastępu młodych uczonych, którzy poważnie zajmą się zagadnieniami miejskiemi; a jednocześnie pogłębi wiedzę osób, przygotowujących się do karjery administracyjnej.

Jest w tym Instytucie reakcja przeciwko polityce, wprowadzanej szczególnie do administracji samorządowej. Od tej polityki cierpi nietylko Francja, ale ona i tam już tak dokuczyła, że w Instytucie Urbanizmu przygotowuje się grunt dla skutecznego zwalczania analfabetyzmu maire'ów i ich adjunków.

Sprawy miejskie nietylko we Francji są palącym zagadnieniem. Analogiczne instytuty, szkoły wyższe, lub oddzielne katedry przy uniwersytetach istniały już przed wojną w różnych państwach: w Niemczech, Angli, Stanach Zjednoczonych — a tym bardziej po wojnie w tychże państwach, oraz w innych przez naukę, badania, zbierania materjałów, widać znaczny wysiłek w kierunku pogłębienia wiedzy samorządowej. Zwracając uwagę na urbanizm tym wyraźniej zauważyć można tendencje, którym hołdują kongresy międzynarodowe miast, gdyż ostatnie chcą dać impuls do wcielenia w życie, w ulepszenie gospodarki miejskiej tego, co w poszukiwaniu nowych dróg dla wiedzy samorządowej zostało zbadane przez ludzi nauki, co teorja samorządowa uznaje za zasady stwierdzone. Wiedza i praktyka, oto podstawy, na których należy opierać byt gminy miejskiej. Umiejętne działanie należy wyprowadzać z wiedzy, zaś wiedzę, teorję, orjentować tak, aby dopomagała do osiągnięcia celów, stawianych w imię dobra ogółu i jednostki. A wiedza nie może być gruntowna, gdy nie jest oparta na porównaniach i obserwacji, zaś dla praktycznego działania należy rozporządzać dostateczną dozą doświadczenia, aby zastosować metody właściwe i nie błądzić w chaosie różnych poczynań, często szkodliwych dla rozwoju miasta.

Kiedy widzimy, co inne narody robią dla miast, wtedy możemy skorzystać z ich doświadczenia i przystąpić do wytwarzania u siebie programu pracy narodowej, zamierzającej do podniesienia naszych miast, do ich urządzenia takiego, aby stały się podwaliną potęgi państwa i dobrobytu narodu.

Wyniki kongresu paryskiego.

Program kongresu możnaby podzielić na cztery części: 1) sprawozdanie Związku Międzynarodowego Miast i Związków Narodowych, 2) badanie poszczególnych zagadnień prawodawstwa samorządowego i polityki komunalnej, 3) zwiedzanie instytucji i urządzeń miejskich, 4) uroczystości i przyjęcia uczestników kongresu.

Każda z tych części przedstawia odrębną całość i łączy się ściśle z przewodnią myślą i celami, jakim ma służyć zebranie przedstawicieli samorządów z najodleglejszych końców świata.

Kongres w pierwszym rzędzie miał za zadanie nawiązanie kontaktu między miastmi, aby ułatwić im wzajemne korzystania z doświadczeń. Tym celem na gruncie międzynarodowym ma służyć Związek Międzynarodowy Miast, a który jest ogniwem, łączącym związki narodowe i za ich pośrednictwem otrzymuje niezbędne materjały, oraz je rozsyła dla potrzeb zrzeszonych gmin miejskich w ramach jednego państwa. Związek międzynarodowy wydaje stałe czasopismo informacyjne, przeprowadza ankiety w różnych sprawach, interesujących rozwój miast i ustrój gmin municypalnych i na podstawie tych ankiet będzie opracowywał syntezy i ogłaszał je drukiem. Zadaniem Związku Międzynarodowego jest przygotowywać wystawy miast, kongresy i utrzymywać kontakt z innemi organizacjami międzynarodowymi, opiekującemi się ludnością miejską.

Na czele związku międzynaradowego stoi rada główna, w skład której wchodzą przedstawiciele każdego związ-

ku narodowego miast w ilości zależnie od wysokości opłaconej składki.

Rozwój związku międzynarodowego polega na współpracy związków narodowych i pierwszy będzie istniał o ile poprą go samorządy narodowe i będą chciały korzystać z jego pomocy. Obecnie w 23 państwach istnieją związki narodowe. Dotąd związki narodowe miast zajmowały się przeważnie potrzebami swoich zrzeszonych członków i mało zwracały uwagę na utrzymanie kontaktu na terenie międzynarodowym.

Należy spodziewać się, że po kongresie paryskim sytuacja ta zmieni się. Sprawozdania złożone przez związki narodowe wykazały znaczne odchylenie w ich strukturze i w pojmowaniu zadań, które starają się one przeprowadzać.

Wspólny kontakt związków narodowyyh, wytworzonych przez kongresy między narodowe niewątpliwie wpłynie na pewne złagodnienie różnic. Związki narodowe muszą pomagać i udzielać informacji, bronić gminy słabsze nieraz przed zbytnim biurokratyzmem władz nadzorczych i być organem doradczym dla rządu i dla miast, winny również zbierać materjały, wydawać czasopisma, starać się pogłębiać wiedze samorządową, lecz nie mogą zapomnić, że jako organ kooperacji trzeba tę kooperację realizować i wkierunku gospodarczym, a nie tylko w kierunku zdobyczy duchowych. Dla tego też związki narodowe miast powołują instytucje finansowe, handlowe, techniczne, które obsługują z wielkim powodzeniem zrzeszonych członków.

Kongres zajmował się badaniem prawodawstwa samorządowego i polityki komunalnej nie dla uchwalenia jakichś postulatów, które po tym nie obowiązywałyby nikogo, lecz za pomocą zapisanych ankiet zebrany został materjał porównawczy w kilku kwestjach i z tego materjału przez referentów zostały wyciągnięte wnioski ogólne.

Te kwestje wystawione na porządek dzienny kongresu zredukowane były do 3-ch, a mianowicie: ustrój samorządowy z uwzględnieniem stosunku władz samorządowych do państwa, polityka gruntowa gmin i jej wpływ na problem mieszkaniowy, oraz trzecia kwestja—wielkie skupienie miejskie, ich centralizacja, lub też decentralizacja administracyjna.

Metodą dla opracowania ogólnych wniosków, dla wniesionych zagadnień więcej natury teoretycznej, na porządek dzienny kongresu—była metoda ankiety, opracowanej przez samego referenta i rozesłana do wszystkich związków narodowych. Referent ustroju samorządowego czerpał jeszcze informacje bezpośrednio od poszczególnych rządów i korzystał z materjału, który w tejże sprawie był zbierany przez odpowiednie departamenty ministralne.

Referentem dla tej sprawy był p. Montagu — Harris z Ministerstwa hygjeny Wielkiej Brytanji. Ankieta zawierała następujące pytania: Podział władz samorządowych i podstawy ich istnienia. Zakres działania państwa i władz lokalnych. Autonomja finansowa. Kontrola państwa nad wydatkami władz samorządowych. Przepisy państwowe do statutu prawnego urzędników gminnych. Jednostki pośrednie między państwami i gminami. Związek gmin.

Referent zebrał nader obfity porównawczy materjał, na podstawie którego opisał ustrój samorządowy prawie wszystkich państw Europy bez Sowietów, oraz Stanów Zjednoczonych i Dominjów Angielskich i Japonji. Polsce i kilku innym państwom zostawił głos im samym i załączył odpowiedź, nadesłaną przez Związek Miast Polskich na rozesłaną ankietę. Praca p. Montagu-Harris'a zasługuje na pełne uznanie, gdyż ułatwi szeroko zorjentować się w tym, na jakich podstawach każdy naród, w imię interesu państwowego i dobra ludności, opiera ustrój władz lokalnych. Samodzielna praca ustrojowa musi być przeprowadzona przez każdy naród, zgodnie z jego potrzebami.

Nie pomogą tu żadne naśladownictwa i dla tego wiele jest różnic w ustrojach samorządowych w państwach cywilizowanych, chociaż wszystkie one wychodzą z jednego założenia i zmierzają do jednego celu. Założeniem tym jest reakcja przeciwko biurokrytyzmowi i powołanie czynnika obywatel-

skiego dla współpracy z organami państwowemi przy wykonaniu zadań administracji publicznej, a celem— sprawne i szeroko ujęte zaspokojenie potrzeb publicznych środowisk lokalnych, dla ułatwienia współżycia ich mieszkańców i dla zapewnienia rozwoju gminom wiejskim czy to miejskim.

Zagadnienie polityki gruntowej było opracowane w ten sam sposób, a referentem był p. Drooglever-Fortugn, radny m. Hagi. Jego kwestjonarjusz zawierał następujące pytania: Prawodawstwo w przedmiocie polityki gruntowej. Jaką politykę gruntową gminy uprawiają, t. j. w jakim stopniu przeszkadzają, czy też dopomagają prywatnej parcelacji terenów zdatnych do zabudowania. Sposoby nabycia terenów. Jak się przedstawia własność gruntowa gminy. Jak należy administrować własność gruntową gminy. Plany rozbudowy, koncesje terenów przez gminę osobom trzecim i wpływ polityki gruntowej gminy na budowę tanich domów.

Końcowe uwagi referenta poszły w tym kierunku, że uznał za jedno z najpoważniejszych dziś zagadnień sprawę rozbudowy miast i dla niej gmina musi posiadać głęboko ujęty program polityki gruntowej. Bez tej polityki rozbudowa miasta jest dziełem przypadku, a szczególnie gmina nie będzie miała żadnego wpływu na kwestję mieszkaniową. Program polityki gruntownej winien się opierać na planie regulacyjnym miasta i na skupieniu w rękach gminy dostatecznej ilości gruntów i terenów, zdatnych do zabudowania, aby taką drogą ukrócić wszelką spekulację gruntową i ułatwiać osobom prywatnym nabywanie parceli. O tym zdobyciu odpowiedniej ilości terenów, gmina winna pomyśleć wcześnie. Administracja własności nieruchomej miejskiej winna się opierać na zasadach autonomicznych, zaś sprzedaż, czy też koncesja parceli osobom prywatnym po cenie przystępnej winny gwarantować gminie częściowy zwrot przyrostu wartości tych odstąpionych terenów, o ile przyrost wartości nie jest wynikiem pracy tego, kto nabył parcelę, a to w celu zapewnienia gminie pewnego zwrotu wydatków, poniesionych na rozbudowę miasta.

Referentem dla ostatniej sprawy centralizacji lub też decentralizacji administracyjnej wielkich skupień miejskich był p. Sellier, maire Saresnes. Wypowiadał się on w kierunku decentralizacji administracyjnej wielkich miast, mając głównie na widoku, chociaż o tem wyraźnie nie mówił, krytykę administracji obecnej Paryża. Jest to zagadzenie trudne i sporne i opinja referenta powinna tylko wywołać szerszą dyskusję w tej materji.

OD ADMINISTRACJI.

Prenumeratę i należność za ogłoszenia należy nadsyłać pod adresem Redakcja „Dziennika Zarządu m. Lublina" (Magistrat) lub wnosić bezpośrednio do administracji „Dziennika" (gmach Magistratu, parter, pokój Nr. 2)

Treść № 29.

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor **L. Radliński.**

Drukarnia Magistratu m. Lublina.